

tența metodelor de creație artistică — romantism, realism, naturalism — și în domeniul traducerii.

Posibilitatea transferului operelor literare în alte limbi este deschisă, în primul rând, de factori generali umani, deoarece, după cum remarcă George Mounin, oamenii, indiferent de limbă, trăiesc „dans le même monde de significations”, „dans la même expérience de ce monde”¹.

Traducerea ca act de creație nu este o „ieșire din impas”, ci unicul mod de a transpune o operă literară, mod impus de însuși specificul artei. Și chiar în cazul îndeplinirii postulatului enunțat de G. Gaceciladze (menținerea unității dintre formă și conținut în procesul traducerii artistice) pierderile vor continua să existe.

Prin multiplele probleme de ordin teoretic și practic în domeniul traducerii, pe care le abordează și le dezbate, volumul *Мастерство перевода* 1964 constituie un interesant material de lectură și studiu pentru traducători și lingviști.

MONICA BILAN

I. S. SOROKIN, *Развитие словарного состава русского литературного языка 20—90 -е годы XIX века*, Moscova—Leningrad, ed. „Nauka”, 1965, 565 p.

În istoria lexicului limbii ruse literare există încă numeroase aspecte care n-au fost supuse unei riguroase cercetări atât de amănunț, cât mai ales de ansamblu, astfel încât rezultatele obținute să poată fi însumate într-o sinteză care să ofere o imagine mai exactă și mai completă a evoluției vocabularului și care să permită, totodată, precizarea tendințelor lui.

Monumentala lucrare a lui I. S. Sorokin *Развитие словарного состава русского литературного языка 20—90 -е годы XIX века*, importantă contribuție la cunoașterea istoriei limbii ruse (565 p.), vine să completeze una din lacunele existente în istoria vocabularului.

Lucrarea răspunde la preocupările din ultimii ani ale Academiei de Științe a U.R.S.S. de a elabora opere de sinteză² consacrate proceselor interne care au avut loc în sistemul limbii ruse în secolul al XIX-lea și care au pregătit procesul de statornicire a normei actuale.

Studii privitoare la istoria vocabularului limbii ruse s-au făcut și pînă acum: P. I. Cernih, *Очерк русской исторической лексикологии. Древний период*, Moscova, 1956; V. V. Veselițki, *Развитие отвлеченной лексики в русском литературном языке первой трети XIX в.*, Moscova, 1964; G. Hüttl—Worth, *Die Bereicherung des russischen Wortschatzes im XVIII Jahrhundert*, Viena, 1956; vezi, de același *Foreign Words in Russian. A Historical sketch, 1550—1800*, Berkeley—Los Angeles, 1963.

Cît privește perioada analizată de Sorokin, există numeroase cercetări și observații asupra diverselor probleme legate de vocabular, ale căror rezultate autorul a putut să le utilizeze³.

Pentru a trata problema în ansamblul ei și a realiza o sinteză, autorul a examinat cu atenție cele mai importante scrieri din perioada respectivă, în mod deosebit, literatura critică și publicistică.

Lucrările excerptate — tipărituri, periodice, scrieri de popularizare, dicționare, manuale, corespondență, despre care în parte aflăm și din lista prescurtărilor — depășesc 300 de titluri

¹ George Mounin, *Les problèmes théoriques de la traduction*, Paris, 1963, p. 43.

² Cf. Monografiile colective: *Изменения в системе простого и осложненного предложения в русском литературном языке XIX века*, 1964; *Изменения в системе словосочетаний в русском литературном языке XIX века*, 1964; *Изменения в словообразовании и формах существительного и прилагательного в русском литературном языке XIX века*, 1964, etc.

³ Cf. V. V. Vinogradov, *Из истории современной русской литературной лексики*, în „ИАН ОЛЯ” t. IX, fasc. 5 din 1950, sau în aceeași revistă, de același autor, t. XII, fasc. 3 din 1953; cf. de același, *Из истории литературной лексики*, în „Вестник МГУ”, nr. 7 din 1947 și *Из истории слова „личность” в русском языке до середины XIX в.*, în „Доклады и сообщения филологического факультета МГУ”, nr. 1 din 1946; E. A. Zemskaja, *Из истории русской литературной лексики XIX в.*, în „Материалы и исследования по истории русского литературного языка”, vol. IV, Moscova, 1961; V. G. Kostomarov, *Существительные на русском языке*, în „Проблемы изучения языка”, Moscova, 1957; N. M. Šanski, *Из истории существительных на -ость в русском литературном языке*, în „Вопросы истории русского языка”, Moscova, 1959, etc.